

Dr hab. inż. Dariusz Świsulski, prof. PG

POLITECHNIKA GDAŃSKA,
WYDZIAŁ ELEKTROTECHNIKI I AUTOMATYKI

Kazimierz Drewnowski Patronem Roku PTETiS

Streszczenie: W artykule przypomniano postać Kazimierza Drewnowskiego, Patrona Roku 2021 Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej. Drewnowski był organizatorem służb łączności w Legionach i Wojsku Polskim, profesorem elektrotechniki, dziekanem Wydziału Elektrycznego Politechniki Warszawskiej i rektorem PW.

Kazimierz Drewnowski the Patron of the Year of PTETiS

Summary: The article presents Kazimierz Drewnowski, Patron of the Year 2021 of the Polish Society of Theoretical and Applied Electrical Engineering (PTETiS). Drewnowski was the organizer of the communication in the Polish Legions and the Polish Army, a professor of electrical engineering, dean of the Faculty of Electrical Engineering at Warsaw University of Technology and the rector of WUT.

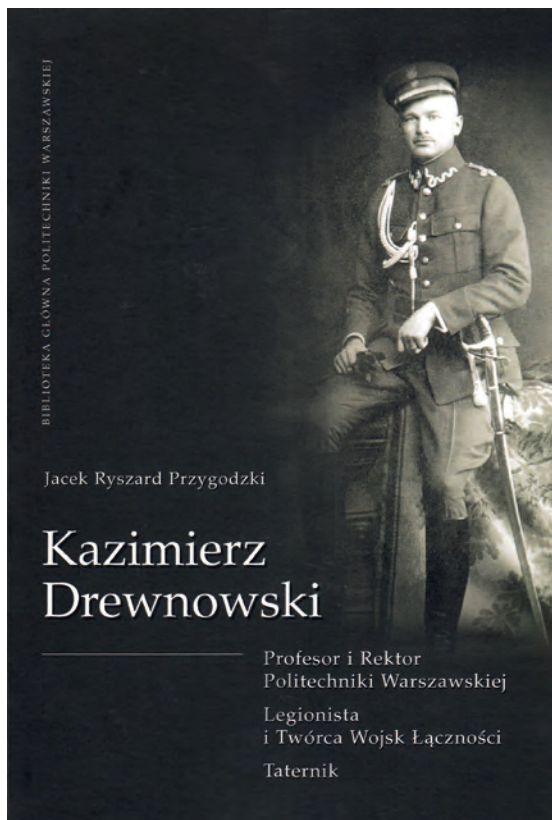
Zachowanie w pamięci znakomitych postaci polskiej elektryki jest jednym z zadań, jakie stawia sobie Polskie Towarzystwo Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej. Od 2007 roku PTETiS organizuje akcję Patron Roku, w ramach której przypomniane są sylwetki takich osób. Do tej pory Patronami Roku byli: Tadeusz Cholewicki (2007), Stanisław Szpor (2008), Bronisław Sochor (2009), Wojciech Urbański (2010), Jan Kożuchowski (2011), Tadeusz Zagajewski (2012), Roman Dzieślewski (2013), Władysław Kołek (2014), Alfons Hoffmann (2015), Władysław Lattek (2016), Władysław Pełczewski (2017), Jerzy Jaczewski (2018), Karol Franciszek Pollak (2019), Michał Jabłoński (2020) [1].

Patronem w 2021 roku, w 140. rocznicę urodzin został Kazimierz Drewnowski (rys. 1). Na uroczystym Posiedzeniu Plenarnym PTETiS w dniu 22 października 2021 r. w Sali Rady Wydziału Elektrycznego Politechniki Warszawskiej odbyła się Sesja Jubileuszowa poświęcona prof. Kazimierzowi Drewnowskiemu. Sylwetkę Patrona przypomnieli dr inż. Wojciech Urbański, doc. PW oraz dr hab. inż. Dariusz Świsulski, prof. PG. Wzruszającym elementem tego spotkania było wystąpienie prof. Jacka Ryszarda Przygodzkiego, wieloletniego pracownika naukowego Politechniki Warszawskiej, który jako student drugiego roku pracował na etacie zastępcy asystenta u prof. Kazimierza Drewnowskiego w Zakładzie Miernictwa Elektrycznego [2]. Jacek Przygodzki jest autorem wydanej przez Bibliotekę Główną Politechniki Warszawskiej w 2020 roku książki „Kazimierz Drewnowski. Profesor i Rektor Politechniki Warszawskiej. Legionista i Twórca Wojsk Łączności. Taternik” (rys. 2) [3].

Rys. 1. Kazimierz Drewnowski
(źródło: Narodowe Archiwum Cyfrowe)

Kazimierz Drewnowski urodził się 4 marca 1881 roku w Stanisławowie. Po egzaminie maturalnym w IV Gimnazjum we Lwowie studiował na Wydziale Budowy Maszyn w Szkole Politechnicznej we Lwowie (1899-1903) i na Wydziale Elektrotechnicznym Politechniki w Zurychu (1903-1905).

Rys. 2. Okładka książki o Kazimierzu Drewnowskim

Po odbytej praktyce we Fryburgu oraz zakładach *Siemensa-Schuckerta* w Wiedniu powrócił do Lwowa. W 1907 roku został adiunktem w Katedrze Elektrotechniki Szkoły Politechnicznej we Lwowie, a od 1911 roku wykładał elektrotechnikę w Lwowskiej Szkole Przemysłowej.

W 1914 roku wstąpił do Legionów Polskich, gdzie zajmował się organizacją służb łączności. W latach 1917-1918 był adiutantem Rady Regencyjnej. Po zakończeniu I wojny światowej kierował służbą łączności w Naczelnym Dowództwie i na Wydziale Wojsk Łączności w Ministerstwie Spraw Wojskowych. Następnie został komendantem Szkoły Głównej Artylerii i Inżynierii w Warszawie. Był uczestnikiem wojny polsko-bolszewickiej w 1920 roku. Wojsko opuścił jako pułkownik dyplomowany w 1923 roku, poświęcając się w pełni pracy dla Politechniki Warszawskiej.

Do pracy na Politechnice zgłosił się już wcześniej, w 1915 roku. Od roku 1916 był wykładowcą podstaw elektrotechniki i miernictwa elektrotechnicznego na Wydziale Budowy Maszyn i Elektrotechnicznym. W 1919 roku został mianowany zastępcą profesora, a w 1923 roku profesorem zwyczajnym

Rys. 3. Walne zgromadzenie członków Instytutu Radiotechnicznego w Warszawie, 1931 rok. Z przodu z lewej prof. Janusz Groszkowski, pozostali od lewej: dyrektor Instytutu prof. Dymitr Sokolcow, wicedyrektor Instytutu W. Cichowicz, sekretarz Roman Rudniewski, inż. S. Jasiński, płk Ornbach, dyrektor Kazimierz Jackowski, prof. Mieczysław Pożaryski, prof. Kazimierz Drewnowski (źródło: Narodowe Archiwum Cyfrowe)

na Wydziale Elektrotechnicznym (od 1924 roku Wydział Elektryczny). W latach 1928-1929 oraz 1933-1934 pełnił funkcję dziekana Wydziału Elektrycznego. Z jego inicjatywy powstał Gmach Elektryczny Politechniki Warszawskiej z halą wysokich napięć, ukończony w 1934 roku.

W 1939 roku Kazimierz Drewnowski został wybrany rektorem Politechniki Warszawskiej. W czasie okupacji organizował tajne nauczanie i prowadził działalność konspiracyjną. Po uwięzieniu w listopadzie 1942 roku przebywał na Pawiaku, w Majdanku i w Dachau. Po zakończeniu wojny trafił do Belgii, gdzie organizował Ośrodek Wyższych Studiów Polskich.

Rys. 4. Portret Kazimierza Drewnowskiego w stroju rektorskim w Sali Senatu Politechniki Warszawskiej

Do kraju i na Politechnikę Warszawską powrócił w 1947 roku. Objął Katedrę Miernictwa Elektrycznego na Wydziale Elektrycznym, zajmując się głównie pracą naukową [4]. Jest autorem ponad 100 opracowań naukowych, podręczników i skryptów akademickich.

Prof. Kazimierz Drewnowski był zaangażowany w działalność organizacyjną poza uczelnią. W 1908 roku został przewodniczącym powołanej przy Towarzystwie Politechnicznym we Lwowie Sekcji Elektrotechnicznej. Należał do współzałożycieli Stowarzyszenia Elektrotechników Polskich. Uczestniczył w pracach Międzynarodowej Komisji Elektrotechnicznej i Międzynarodowej Konferencji Wielkich Sieci Elektrycznych. W 1917 roku został przewodniczącym Centralnej Komisji Słownictwa Elektrotechnicznego, zajmującej się m.in. opracowaniem Słownika Elektrotechnicznego. Przewodniczącym takiej Komisji był również po wojnie, po wznowieniu jej prac w ramach Stowarzyszenia Elektryków Polskich w 1947 roku [5].

Kazimierz Drewnowski był znanym taternikiem i propagatorem narciarstwa, całe życie związanym z Zakopanem i Tatrami. Należał do Klubu Wysokogórskiego oraz Towarzystwa Tatrzańskiego.

Zmarł nagle 22 sierpnia 1952 roku w Zakopanem. Został pochowany na Cmentarzu Zasłużonych na Pęksowym Brzyzku (rys. 5).

Rys. 5. Grób Kazimierza Drewnowskiego na Pęksowym Brzyzku (źródło: archiwum Autora)

Pamięć o prof. Kazimierzu Drewnowskim jest ciągle żywa wśród społeczności akademickiej Politechniki Warszawskiej. Jego postać przypomina m.in. tablica przy wejściu do audytorium na I piętrze Gmachu Elektrotechniki (rys. 6).

Rys. 6. Tablica przy wejściu do audytorium im. Kazimierza Drewnowskiego na I piętrze Gmachu Elektrotechniki Politechniki Warszawskiej [6]

LITERATURA

- [1] Świsulski D., Wesołowski M.: *Historia polskich stowarzyszeń elektrotechnicznych w rocznicę 60-lecia Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej*. „Zeszyty Naukowe Wydziału Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Gdańskiej” 2021, nr 73, s. 7-12.
- [2] Świsulski D., *Niezwykła książka o niezwykłym człowieku, prof. Kazimierzu Drewnowskim*. „Pismo PG”, nr 1 (252), luty/marzec 2021, s. 59-62.
- [3] Przygodzki J.R., *Kazimierz Drewnowski. Profesor i Rektor Politechniki Warszawskiej. Legionista i Twórca Wojsk Łączności. Taternik*. Biblioteka Główna Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2020.
- [4] Dunin-Wilczyński Z., *Ocalić od zapomnienia*, Warszawa 2015, s. 121.
- [5] Świsulski D., Golijanek-Jędrzejczyk A., *Uchyb, błąd, niepewność – geneza określenia niedokładności w miernictwie elektrycznym*. „Przegląd Elektrotechniczny” 2017, nr 9, s. 130-133.
- [6] Świsulski D., *Upamiętnianie polskich elektryków*. „Zeszyty Naukowe Wydziału Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Gdańskiej” 2015, nr 44, s. 11-26.

